

Til Fødevarestyrelsen

Vedr. bestillingen: ” Udegående dyrs behov for skygge i sommerperioden”

Fødevarestyrelsen har via Miljø- og Fødevareministeriets Forskningsbank fremsendt en bestilling dateret d. 25. april 2016 til DCA – Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug vedrørende ”*Udegående dyrs behov for skygge i sommerperioden*”. Besvarelse i form af en 41 siders vidensyntese fremsendes hermed og følger nedenfor. Vidensyntesen, der jf projektbeskrivelse er udarbejdet på engelsk, men med et danske resume, er udarbejdet af Postdoc. Katrine Kop Fogsgaard, Videnskabelig assistent Charlotte Gaillard og Lektor Janne Winther Christensen, Institut for Husdyrvidenskab, Aarhus Universitet.

Besvarelsen er udarbejdet som led i ”Aftale mellem Aarhus Universitet og Miljø- og Fødevareministeriet om udførelse af forskningsbaseret myndighedsbetjening m.v. ved Aarhus Universitet, DCA – Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug, 2016-2019” (punkt BH-206 i Aftalens Bilag 2). Da opgaven havde deadline i 2017 indgår den endvidere i Arbejdsprogrammet for Husdyrproduktion 2017, der er bilag til Ydelsesaftale til Rammeaftale indgået mellem Miljø- og Fødevareministeriet og Aarhus Universitet om forskningsbaseret myndighedsbetjening af Miljø- og Fødevareministeriet med underliggende styrelser 2017-2020.

Venlig hilsen

Klaus Horsted
Koordinator for myndighedsrådgivning, DCA

DCA - Nationalt Center for
Fødevarer og Jordbrug

Klaus Horsted

Specialkonsulent

Dato 28. februar 2017

Direkte tlf.: 87157975

Mobiltlf.:

Fax: 8715 6076

E-mail:

klaus.horsted@dca.au.dk

Afs. CVR-nr.: 31119103

Reference: khr

Journal 147061

Side 1/1

Dansk resumé

Ifølge dyreværnslovens § 3, stk. 1 sidste punktum, skal dyr sikres mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov. Der har været fokus på udegående dyrs behov for beskyttelse mod vind og vejr i vinterperioden, men i varme danske somre kan dyr have behov for at søge skygge for at undgå varmemstress og/eller opnå beskyttelse mod insekter. Behovet for skygge kan variere mellem dyrearter og er afhængigt af bl.a. fysiologi, alder og race. Formålet med nærværende rapport er at afdække, i hvilket omfang udegående dyr har behov for at søge skygge i sommerperioden. Den centrale dyreart er kvæg, herunder både malkekvgæg og kødkvgæg, og her ønskes det belyst, om der er forskel på behovet hos fx ungdyr og malkekøer, men derudover ønskes det også belyst, hvilket behov får og heste har for skygge.

De kendte negative virkninger af varmemstress på sundhed, produktion og reproduktion er i rapporten opsummeret indenfor hver dyreart. Desuden giver rapporten en gennemgang af risikoen for varmemstress i Danmark for de inkluderede arter estimeret på baggrund af historisk meteorologisk data for den danske sommer igennem de sidste 16 år. Til trods for at meteorologisk data er baseret på temperaturmålinger under skyggeforhold viser resultatet, at der under danske forhold i sommerperioden er en risiko for, at udegående dyr er udsat for periodisk varmemstress. Med stor sandsynlighed vil udegående dyr uden adgang til skygge eller stald være udsat for endnu højere temperaturer grundet ophold i direkte sol.

Endvidere gennemgås den eksisterende viden om optimal brug af læskure og naturligt forekommende skygge, som fx adgang til skov, indenfor hver dyreart. Den sparsomme litteratur omkring effekterne af insektbelastning er ligeledes gennemgået.

På baggrund af eksisterende viden omkring termoregulering og behov samt de historiske meteorologiske data konkluderes det, at kvæg, heste og får kan være udsat for periodisk varmemstress under danske sommer forhold, hvis de opholder sig udenfor uden adgang til skygge.